

vis naar det Maal, her er Tale om. Jeg ønsker at sige dette under denne Sags Behandling. Naturligvis skulde det glæde mig meget, hvis den højtærede Finansminister vilde give mig Ret i, at denne Opfattelse af, hvorledes man for Landejendomme skal faa Indtægtsansættelsen op, maa hvile paa en grundig Misforstaaelse.

Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Lovforslaget til Fremme i Overensstemmelse med de Udtalelser, jeg har fremsat.

Finansministeren (Brandes): Den ærede sidste Taler (Wenzel Neergaard) fremdrog et meget stort Spørgsmaal, forekommer det mig, idet han vilde diskutere Grundlaget for dette Lovforslag ud fra, om der var en finansiell Nødvendighed for dets Fremsættelse, og spurgte derfor Finansministeren, om han kunde give saadanne Oplysninger om vor finansielle Tilstand, hvorved Lovforslagets Fremsættelse og Indhold begrundedes. Jeg kunde meget vel forstaa, om et saadant Spørgsmaal rettedes til Finansministeren fra en Personlighed udenfor dette høje Ting, men det undrer mig unægtelig, at et æret Medlem af Rigsdagen kan være i nogen som helst Tvivl om, at der er tilstrækkelig finansiell Begrundelse for Lovforslaget, navnlig et Medlem, der, som det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) utvivlsomt gør, følger vor Lovgivning, Behandlingen af Finansloven og Tillægsbevillingslovene og har god Rede paa og Kundskab om, hvorledes Statens Indtægter i dette Øjeblik maa anvendes, og hvor store Statens Udgifter i dette Øjeblik er.

Jeg kan naturligvis ikke i Øjeblikket her med Tal gøre Rede derfor, og jeg ved heller ikke, om det vilde være rigtigt i alle Enkeltheder at forsøge en saadan Redegørelse for, hvorledes Statens finansielle Stilling i Øjeblikket er, men det forekommer mig, at det ærede Medlem og alle ærede Medlemmer vil kunne forstaa, at naar vi i Øjeblikket er saaledes stillede, at der til overordentlige Udgifter, og blandt disse naturligvis fortrinsvis de militære Udgifter, medgaar for hver Maaned mindst 5 Mill. Kr. ud over det normale, altsaa 60 Mill. Kr. om Aaret, og naar desuden Rigsdagen ved sin Lovgivning bestandig forøger det Tilskud, der ydes Dele af Befolkningen paa Grund af den overordentlige Tilstand, er det nødvendigt at skaffe Staten større Indtægt. Denne Indtægt kan naturligvis skaffes, saaledes som det allerede er sket,

ved Laan, og der er allerede af Finansministeren fremsat Forslag om og af den høje Rigsdag vedtaget 2 Laan, det ene af 2. November 1914 og det andet af 10. August 1915, tilsammen paa omtrent 115 Mill. Kr. Jeg kan om disse Laan sige, at den sidste Del af det første Laans Provenu er endnu ikke indgaaet i Statskassen, thi dette Laan blev givet paa den Maade, at en Del af Obligationerne kunde aftages i det kommende Finansaar, men Indtægten af den Del af Laanet, som er indkommet i de to Finansaar 1914—15 og 1915—16, og af det Laan, som blev optaget i Sommer, vil omtrent være medgaaet, naar vi er en Maaned længere frem i Tiden. Det vilde jeg naturligvis kunne godtgøre noget stærkere med Tal ved at vise, hvad der er medgaaet overordentligt for hver enkelt Maaned, men det forekommer mig, at det maa være klart for ærede Medlemmer, for hvem denne Opgørelse af en Udgift af 60 Mill. Kr. mindst om Aaret til vore overordentlige Udgifter ofte er fremsat og som i Virkeligheden har billiget den, at denne enkelte Udgift allerede forklarer hele Forholdet.

Det er sandt, at Statens Indtægter indgaar omtrent normalt. Det er ikke Tilfældet med alle Statens Indtægter, men vor største Skattekilde, den Indtægt, der faas af de almindelige Skatter paa § 5 IV., det vil sige Toldafgifter, og hvad dertil hører, indgaar normalt, undertiden endog bedre end anslaaet, men der er andre Statsindtægter, der ingenlunde indkommer normalt, for Eksempel Indtægten af Kassebeholdningen — fordi Kassebeholdningen er ikke stor og stadig svinde — og Indtægten af Stempelovgivningen, af Sportler og af meget andet. Altsaa, naar jeg har set Sagen fremstillet saaledes, som om Staten havde samme Indtægt som altid og derved ogsaa kunde møde samme Udgift som altid, ja, at Staten endog snarere havde forøgede Indtægter, maa jeg sige, at saaledes forholder det sig ikke. Vi kan regne med omtrent samme Indtægt som for Krigen i indeværende Finansaar, men neppe fuldt ud, og dernæst er Udgifterne saa overordentlige, som det ærede Medlem ved, og bestandig stigende. Jo længere Krigen varer, desto større Udgifter vil vi faa. Det lykkes ingenlunde Finansministeren at holde igen i den Udstrækning, som man let kommer til at ønske, naar man har den noget besværlige Opgave i Øjeblikket at varetage Statens Finanser, thi fra alle Partier fremsættes der stadig Ønske om, at den og